



KONSTAKADEMIEN

Kungl. Akademien för de fria konsterna

Konstakademiens Högtidssammankomst 17 februari 2023

Utdrag ur årsberättelse

Eders Majestäter, Eders Excellenser, Ärade Pristagare, Kära ledamöter och Gäster

Här följer ett utdrag ur Kungl. Akademien för de fria konsternas Årsberättelsen för 2022; Akademiens *tvåhundraåttioåttonde* verksamhetsår.

Konstakademien har enligt dess stadga som uppgift och mål att citat ”främja utvecklingen av målar-, bildhuggar- och byggnadskonst samt andra till bildkonsten hörande konstarter” slut citat. Akademien skall vårda sina samlingar av konst och arkivalier samt göra dem tillgängliga för forskning och studier, anordna utställningar med programverksamhet samt främja nationella och internationella kontakter.

Att vårda och utveckla kunskap inom dessa kärnområden samt främja utbildning och utveckling inom bild- och byggnadskonsten är Akademiens historiska och framtida fasta grund och kvalitetsbegreppet står i fokus för all verksamhet.

Utan ledamöternas rika kunskap och starka ideella engagemang finns ingen Akademi. Konstakademien har under året förlorat vänner och kollegor och jag ber er minnas:

Konstnären Truls Melin, ledamot sedan 2009 och avliden den 19 januari 2022.

Konstnären Bo Swensson, ledamot sedan 1992 och avliden den 14 maj 2022.

Arkitekten Ulla Antonsson, ledamot sedan 2012 och avliden den 28 juni 2022.

Arkitekten Hans Bäckström, ledamot sedan 1990 och avliden den 6 augusti 2022.

Konstnären John-Erik Franzén, ledamot sedan 1989 och avliden den 6 oktober 2022.

Minnesord över de bortgångna ledamöterna har hållits i anslutning till Akademiens Månadssammankomster.

Under verksamhetsåret 2022 har 3 nya ledamöter välkomnats. Under våren utökades ledamotskretsen genom inval av konstnären Kristina Matousch och arkitekten Niels de Bruin och under hösten valdes museichefen David Neuman som ny hedersledamot.

För närvarande består Konstakademien av 122 nationella ledamöter och 23 internationella hedersledamöter. Under hösten 2022 publicerades en helt ny hemsida för enbart ledamöter efter en längre tids förberedelse i kansliet och under ledning av kommunikatören Therese Sheats. Hemsidan är ett hjälpmedel i ledamöternas arbete och samlar all den kunskap och information behövs.



KONSTAKADEMIEN

Kungl. Akademien för de fria konsterna

Jag vill gärna passa på att framföra ett särskilt och varmt tack till alla Er ledamöter för den klokskap och omtanke ni visar Konstakademien.

Akademiens uppdrag och verksamhet utgår från generösa gåvor. Glada givare säkrar genom 100-talet fonder och stiftelser Akademiens möjlighet att stödja konstnärer och arkitekter genom olika stipendier, priser och belöningar. Under året kunde över 7 miljoner kronor göra skillnad för många mottagare och därigenom säkra viktig arbetsro och möjligheter.

Konstakademiens största enskilda tillgång är målaren Rembrandt van Rijn:s mästerverk *Batavernas trohetsed till Claudius Civilis* som för närvarande är deponerad i Nationalmuseum. Detta är en tillgång som svårligen ger avkastning i ekonomiska termer mätt, men som är till stor glädje i betraktarens blick och som utan tvekan tillhör de mest uppmärksammade kulturskatter som Sverige är och ska vara stolt över att vårda.

Under verksamhetsåret 2022 visades 16 olika utställningar, där varje period omfattar 5 veckors visningstid och samtliga dessa många utställningar har fri entré. Om jag ska nämna två succéer under året blir det "När postmodernismen kom till stan" och den textila utställningen "En katt bland hermeliner" som båda lockade en stor publik. Liksom tidigare år kunde Akademien också glädjas åt att Konsthögskolans examensutställning presenterades i våra lokaler under maj och juni månader.

De fyra årliga utställningsstipendierna skapar en generös plattform för stipendiaterna och med bidrag ur Gerard Bonniers fond och Folke Hellström | Linds stiftelse erhålls både ekonomiskt stöd och möjlighet för stipendiaterna att presentera sina respektive konstnärskap tillsammans med en utställningskatalog.

Under året som gått kunde 1806-års Bibliotek publicera en omfattande inbunden bok. Detta helt avgränsade bibliotek innehåller 1200 tryckta böcker, gravyrverk och handskrifter som nu finns tillgängliga och sökbara också för internationell forskning. Bibliotekarien Olof Kåhrströms fleråriga arbete, som möjliggjorts med stöd av Torsten Söderbergs stiftelse, är grunden för katalogen som getts ut med hedersledamoten Fredric Bedoire som redaktör.

Syftet med denna mångsidiga utåtriktad verksamhet är att sprida kunskapen om Konstakademiens historia, gärning och uppdrag och på detta sätt bidra till ett rikt och växlande kulturliv. Förra året kunde vi notera att ovanligt många besökare fann sin väg till Fredsgatan 12 under den publika öppettiden tisdag – lördag kl 11 – 16 och det egna kaféet tog varje dag emot ett hundratal gäster.

Akademiens har under året genomfört planerade föreläsningsserier, seminarier, utställningar samt musik- och litteraturprogram i samverkan med ett stort antal aktörer; Arkitektföreningen i Stockholm, Dansens hus, Judisk kultur, PianoVisions, Proustsällskapet, för att nämna några som återkommer regelbundet liksom även Föreningen Humanisterna



KONSTAKADEMIEN

Kungl. Akademien för de fria konsterna

som sedan flera år arrangerar den sekulära högtiden i anslutning till Riksdagens högtidliga öppnande i september månad i denna Hörsal.

Samverkan sker också med Hovförvaltningen genom H M Konungens teckningstävling för unga tecknare – Det tänkande handen – som varje år uppmärksammar 3 stipendiater som får motta vardera 100 000 kr. I juryn för valet av vinnarna ingår Hans Kungliga Höghet Prins Carl Philip och Konstakademien är tacksam för detta engagemang.

Bernadotteprogrammet, som instiftades i samband med H M Konungens bemärkelsedag 2016, sker i ett berikande och trevligt samarbete med systerakademierna Musikaliska Akademien, Vitterhetsakademien, Svenska Akademien och Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur. Stipendieprogrammet har utökats till att omfatta också ett pris som kommer att delas ut varje år fr o m 2023.

I oktober månad förra året genomfördes också en ceremoni här i Konstakademiens Hörsal i anslutning till *The Rolf Schock Award*. I samverkan med Vetenskapsakademien och Musikaliska Akademien belönades mottagare inom ämnesfälten arkitektur, filosofi, matematik och musik med 500 000 kr vardera.

Den drygt 6 000 kvm stora fastigheten, som är Akademiens hem sedan slutet av 1700-talet, är kulturminnesmärkt och husarkitekten Erik Wikerstål garanterar tillsammans med förvaltare och kansli att kvalitén i nödvändiga förbättringar görs på bästa sätt. Under 2022 påbörjades en större ombyggnad för att skapa ett säkert och sammanfattande helt nytt arkiv för dokument och handlingar.

Som Administrativ samordnare vid Konstakademiens kansli anställdes i början av det gångna året Helén Engman medan Eva-Lena Bengtsson – som arbetat som Konstakademiens Intendent för samlingar och forskning sedan år 1993 – lämnade sin tjänst liksom också medarbetaren Christina Risberg. Ständig sekreterare Isabella Nilssons 5-åriga förordnande avslutades den 31 maj och jag gavs förtroendet att för en tid ta över rollen som ansvarig.

Kollegorna vid kansliet arbetar dagligen med att förvalta och driva verksamheten och är värda ett särskilt omnämnande med stor erkänsla för engagemang och stöd i vardagen.

Vi lever i en orolig tid och morgondagen – såsom vi känner den – synes inte helt given. Med sina tvåhundraåttioåttio år kan Akademien kanske tillåta sig att ha en annorlunda syn än den som framkommer i det massmediala bruset. Genom att noggrant förvalta givmilda donatorers gåvor och genom med en obruten tro på fria andars förmåga att kunna göra skillnad även i svåra tider, vågar vi hoppas på Konstakademien som en tydlig del av Sveriges kulturarv. Från dåtid till nutid och in i denna ovissa framtid.



KONSTAKADEMIEN

Kungl. Akademien för de fria konsterna

Den samlade kunskapen som finns i rika arkivmaterial och konstsamlingar, som tydliggörs i dokument, arbeten och beslut samt i olika kompetenser som ledamöterna bidrar med inom konst, arkitektur och kulturfrågor liksom de anställdas yrkeskunskap *är* den stora och mångfacetterade rikedom som sammantagen *är* Konstakademien.

Kungl Akademien för de fria konsterna är den äldsta av Sveriges kungliga akademier och har verkat oberoende sedan år 1735. Den 17 februari 1768 – exakt på dagen för 255 år sedan – fick Akademien sitt allra första skriftliga protokoll, vilket nu med glädje firas genom att ge plats för musiken!

Direkt därefter följer utdelningen av Konstakademiens priser, belöningar och stipendier ur Hans Majestät Konungens hand. Programpunkten leds av vicepreses Klara Kristalova.

Som ständig sekreterare tackar jag för Er uppmärksamhet.

Ständig sekreterare, Elisabeth Alsheimer Evenstedt